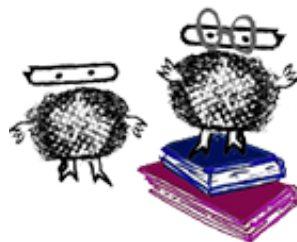

CENTRUM
KINDERFILOSOFIE
NEDERLAND

Een nieuwe missie en visie voor een sterk Centrum Kinderfilosofie Nederland

Jaarverslag CKN 2019

Inhoudsopgave

1. Inleiding	p. 2
2. Verbinding netwerk, lobby, PR en zichtbaarheid	p. 3
3. Filosofische expertise ontwikkeling	p. 5
4. Schrijven meerjarenplan 2020-2022	p. 8
5. Organisatie	p. 10
6. Financiële verantwoording 2019	p. 11
7. ANBI-gegevens	p. 12

1. Inleiding

In 2019 zijn allerlei ideeën en initiatieven bij elkaar gekomen in het meerjarenplan 2020 t/m 2022. Het bestuur heeft de onderliggende visie en missie van Centrum Kinderfilosofie uitgediept en samengevat in de volgende slogan: *Samen beter denken!*

Beter denken voelt voor ons als brandstof voor toekomst-vast burgerschap. Vanuit dit idee zal het CKN zich de komende 3 jaar richten op drie speerpunten:

1. Verbinding netwerk, lobby, PR en zichtbaarheid
2. Filosofische expertise ontwikkeling
3. Onderzoek naar toepassingen.

Met terugwerkende kracht hebben we met name op het gebied van punt 1 en 2 al stappen gezet in 2019. In dit verslag leest u welke stappen dat zijn.

2. Verbinding netwerk, lobby en zichtbaarheid

2.1 Rond de tafel netwerkbijeenkomsten

Voor het netwerk van kinderfilosofen hebben we drie Rond de Tafel (hierna RdT) bijeenkomsten georganiseerd, en een Masterclass verspreid over het jaar. Hieronder een overzicht van de bijeenkomsten, de sprekers, het onderwerp en de aanmeldingen.

RdT 1: ***Praat mee over burgerschap!***
Datum: 15 januari 2019
Locatie: De Marnix Academie, Utrecht
Sprekers: Alexandra Bronsveld (CKN) en Floor Rombouts (vfvo)
Aanmeldingen: 11 deelnemers

In samenwerking met de vereniging voor filosofiedocenten voortgezet onderwijs (vfvo) hebben Floor Rombouts (voorzitter vfvo) en Alexandra Bronsveld (voorzitter CKN) een Rond de Tafel bijeenkomst georganiseerd in het kader van curriculum.nu. Het ontwikkelteam burgerschap formuleerde naar aanleiding van iedere herijkingsfase van het curriculum een aantal consultatievragen voor de stakeholders in het veld. CKN heeft vanaf het begin van de herijking meegedacht en feedback geleverd. Tijdens deze RdT wilde vfvo en CKN haar krachten bundelen en samen met de achterban feedback formuleren. Alderik Visser (SLO) en Marianne Vonder van het ontwikkelteam burgerschap waren ook aanwezig. Het verslag van de bijeenkomst is na afloop aan alle aanwezigen voorgelegd. Opmerkingen van de achterban zijn verwerkt en de feedback is bij curriculum.nu ingediend.

RdT 2: ***Wanneer is een gesprek nu echt filosofisch?***
Datum: 16 mei 2019
Locatie: De Marnix Academie, Utrecht
Spreker: Ed Weijers (ISVW)
Aanmeldingen: 8 deelnemers

Tijdens de Rond de Tafel is de vraag Wanneer is een gesprek nu echt filosofisch? Verder onderzocht, en met name het verschil tussen kritisch denken en filosoferen. Een centrale vraag die steeds opnieuw gesteld zou moeten worden. Als uitgangspunt is hoofdstuk 22 uit het standaard werk rond 'Critical Thinking' van Richard Paul gebruikt. Richard Paul is iemand van buiten de wereld van het filosoferen met kinderen. En juist omdat hij zo goed weet wat kritisch denken inhoud formuleert hij vrij nauwkeurig wat filosoferen en filosofisch denken anders maakt. De groep kwam tot een aantal mooie conclusies (zie het verslag van deze bijeenkomst op www.kinderfilosofie.nl). De gedachten van de deelnemers werden door Weijers flink opgeschud en verfrist. Het antwoord op de vraag wát specifiek is voor een filosofische vraag of gedachte, is echter niet gegeven. We zouden kunnen zeggen dat we zijn tekortgeschoten in ons kritisch onderzoek. Maar we zouden ook kunnen zeggen dat de vraag wat een gesprek nu filosofisch maakt, een filosofische vraag is.

RdT 3: *Aan de slag met FmKJ, maar....hoe houd je orde?*
Datum: 21 november 2019
Locatie: De Kargadoor, Utrecht
Spreker: Paulien Hilbrink (CKN)
Aanmeldingen: 12 deelnemers

Deze bijeenkomst stond het orde houden centraal. Als je een opleiding gedaan hebt en met al je passie voor een groep komt te staan begint het echte werk pas echt. Daar sta je met al je goede bedoelingen op een school. De eerste les is een puinhoop: de kinderen kunnen geen minuut op hun stoel blijven zitten. Hoe houd je iedereen bij de filosofieles betrokken? Wat zijn de basisregels voor orde houden? Hoe passen deze in de open context van het filosoferen? Paulien Hilbrink kent door haar ervaring als basisschoolleerkracht de kneepjes van het vak en deelde die met de groep. Good practices en tips werden uitgewisseld en aan het einde schreven de deelnemers elkaar een brief n.a.v. een ingebrachte casus met daarin enkele tips verwerkt.

Masterclass De laatste ontwikkelingen en uitdagingen

Datum: 8 en 9 februari 2019
Locatie: ISVW
Spreker: Pieter Mostert | Deelnemers: 16

Pieter Mostert is een internationaal gewaardeerd Kinderfilosoof. Hij brengt ons op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. Tevens gaat hij op interactieve wijze met ons aan de slag met betrekking tot de uitdagingen die voor ons liggen. Bijvoorbeeld: Hoe maak je je eigen persoonlijke manifest? Is debatteren ook een onderdeel van het filosofisch gesprek als je kijkt naar de praktijken van Socrates? Hoe breng je een gesprek op gang als de voorwaarden problematisch zijn? Zomaar wat voorbeelden van wat Mostert voor ons in petto had. Een uitgebreid verslag is op de CKN-website terug te vinden.

2.2 Berrie Heesensymposium en prijs

Inhoudelijke deel

Op 18 april 2019 organiseerde wij het tweejaarlijkse Berrie Heesen symposium op de Universiteit voor Humanistiek in Utrecht. Er waren 40 mensen aanwezig. Baukje Prins verzorgde de lezing over Denken met diversiteit: verwondering, vervreemding en herkenning. Anno 2019 heeft meer dan de helft van de bevolking in de drie grote steden een migratieachtergrond. Ook buiten de Randstad groeit in Nederland de etnische en religieuze diversiteit. Prins zette haar visie op diversiteit uiteen en verkende met de aanwezigen hoe we samen met jonge mensen kunnen reflecteren op de ervaringen van verwondering, vervreemding en herkenning die door de groeiende diversiteit worden opgeroepen. Een panel- en zaaldiscussie onder leiding van Alexandra Bronsveld maakte deel uit van het programma.

Berrie Heesen prijs

Daarnaast presenteerde de schort-list van prijsinzendingen zichzelf en werden de prijzen uitgereikt. Er waren dit jaar 13 inzendingen uit Nederland en België voor de Berrie Heesen prijs. Een onafhankelijke jury bestaande uit Sabine Wassenberg (Wonderwhy), Goedele de Swaef en Mariëlle Sauers (winnaar 2017) hebben 2 eervolle vermeldingen en de winnaar vastgesteld. Nieuw dit jaar was de publieksprijs die ter plekke door het publiek werd

je in verdiepende gesprekken, creatieve opdrachten en verrassende onderzoekjes over alledaagse dingen. Gebruik je de fotokaarten, dan ervaar je hoe leuk het is om te spelen met ideeën, vragen te stellen, te twijfelen, te verwonderen en te verbinden.

2.3 Nieuwsbrief

De nieuwsbrief is in 2019 3 keer verstuurd. Er zijn twee nieuwe redactieleden geworven. Christianne Verheugd en Linda van Denderen zullen Paulien Hilbrink voortaan ondersteunen. De nieuwe redactie zal de nieuwsbrief in 2020 vormgeven rondom een thema. Verder zijn er verbeteringen doorgevoerd m.b.t. de vormgeving en kwaliteit van de inhoud. Vanaf januari 2020 zal er gewerkt worden met het nieuwe format.

2.4 Banden nationaal

Bij het verzorgen van de feedback voor het ontwikkelteam Burgerschap van Curriculum.nl, is nauwe samenwerking gezocht met onze zusterorganisatie vereniging filosofiedocenten voorgezet onderwijs (hierna vfvo). Het bestuur heeft twee ontwikkelsessies voor stakeholders van curriculum.nu bezocht en was aanwezig bij de presentatie van de voorstellen herijking curriculum op 10 oktober 2019. Bij het inzenden van de feedback is steeds overleg geweest met de vfvo zodat de doorlopende leerlijn van basisschool tot eindexamen vo mooi op elkaar aansluit.

Op 10 april 2019 heeft er een eerste overleg plaatsgevonden met vfvo en SLO om strategie te bepalen richting OC&W m.b.t. een doorlopende leerlijn filosofisch onderwijs. Deze gesprekken zullen we in 2020 voortzetten.

Tot slot heeft Paulien Hilbrink heeft gesprekken gevoerd met Denkstation. Een Filosofiefestival voor ouders en kinderen in Amsterdam. In het gesprek is verkend of er ook een editie in Rotterdam georganiseerd kan worden. Gesprekken hierover worden in 2020 voortgezet.

2.5 Banden internationaal

Nanda van Bodegraven was als afgevaardigde van CKN aanwezig bij de jaarlijkse SOPHIA netwerkbijeenkomst op 1 en 2 juni in Galway, Ireland. Het thema van dit jaar was Thinking the Unthinkable. Van Bodegraven heeft tijdens de tweedaagse een gesprek geleid over de richtlijnen voor de beroepsstandaard die CKN in het leven wil roepen. Zie voor meer informatie over de SOPHIA netwerkbijeenkomst: <http://www.sophianetwork.eu/sophia-network/2019-june-galway-ireland/>

3. Filosofische expertise ontwikkeling

De standaard

Eén van de ambities van het CKN is om een beroepsregister op te richten kinderfilosofen in Nederland. Om dit te kunnen doen is er een standaard nodig die de kwaliteit verwoord waaraan kinderfilosofen dienen te voldoen. In het kader van deze ontwikkeling heeft van Bodegraven een aantal activiteiten uitgevoerd:

1. **Opleiders betrekken:** acht partijen die mensen opleiden om te filosoferen met kinderen zijn individueel gehoord om ideeën op te halen en het conceptvoorstel te bespreken. Deze partijen zijn:
 - Beroepsopleiding filosoferen met kinderen van de ISVW (Ed Weijers en Ieva Rocena)
 - Wonderwhy (Sabine Wassenberg en Maaike Merkens-Becker)
 - Filosovaardig (Fabien van der Ham)
 - Groot Denkraam (Marja van Rossum)
 - Leren filosoferen en Thomas Moore hogeschool (Rudolf Kampers),
 - Hogeschool Alkmaar (Rob Bartels)
 - De Denkschool (Mirjam Poolster & Caroline van Twillert)
 - Mindboggles (Pieter Mostert)
2. **Opleidingen bijwonen:** van enkele van deze opleiders zijn bijeenkomsten van de opleiding bijgewoond om een beter beeld te krijgen van het aanbod en in de toekomst dit aanbod beter op een gezamenlijke standaard af te stemmen.
3. **Concept standaard:** vervolgens is er een eerste concept standaard geformuleerd met een bijbehorende toets voor mensen om aan te tonen dat iemand het gewenste niveau beheerst.
4. **Advies SOPHIA:** Deze conceptstandaard is voorgelegd aan de internationale gemeenschap van kinderfilosofen tijdens de jaarlijkse netwerkbijeenkomst. Daar werd geadviseerd om een eventuele toets breed in te zetten als 'pas op de plaats' met een gekoppeld advies zodat geïnteresseerde zich verder kunnen bekwamen in de richting van de gestelde beroepsstandaard.
5. **Advies opleiders en vfvo:** op 19 september is er een speciale Rond de Tafel bijeenkomst georganiseerd voor de hierboven genoemde opleiders om de conceptstandaard en de implementatie van de standaard te bespreken. Daarnaast heeft de vfvo in een overleg op 6 november 2019 als critical friend meegedacht over de standaard.

Op basis van bovenstaande is eind 2019 besloten om de standaard in verschillende levels op te delen en een bijpassende instaptoets voor level 1 en een assessment voor level 2 te ontwerpen. Het assessment geeft uiteindelijk toegang tot het beroepsregister. Deze plannen worden verder uitgewerkt in 2020. Level 1 zal begin 2020 klaar zijn en level 2 willen we in juni 2020 presenteren.

4. Schrijven meerjarenplan 2020-2022

In 2019 hebben we de tijd genomen om een goed meerjarenplan te schrijven vanuit een gedegen missie en visie en haalbare doelen. Britta Bouma, ons nieuwe bestuurslid en Ties Obers, onze fondsenwerver, hebben ons daarbij ondersteund. Het uitgebreide meerjarenplan is te vinden op onze website. Hieronder onze missie en visie in het kort met bijbehorende speerpunten.

Onze visie

Het filosoferen met kinderen en jongeren (hierna FmKJ) is bij uitstek een democratische praktijk waarin je leert omgaan met diversiteit. In de gesprekken die kinderen met elkaar voeren, scherpt het filosoferen hun denkkraft en maakt zij ruimte voor ontmoeting. Dit verruimt je blik, vandaar ***Samen Beter Denken!***

Onze missie

Wij willen autonoom denken, verbondenheid, gelijkwaardigheid en openheid in Nederland versterken door op alle basisscholen, de eerste jaren van het voortgezet onderwijs en het vmbo in Nederland te filosoferen. Lange termijn doel is **FmKJ een vaste plaats in het basisonderwijs** te laten krijgen. Hiervoor is een duidelijkere samenhang tussen alle aanbieders en instanties noodzakelijk.

Kwaliteit

CKN wil zich de komende jaren focussen op kwaliteitsbewaking en bevordering van FmKJ in Nederland. We willen de specifieke opbrengst die filosoferen kan bieden waarborgen: een neutrale onderzoeksplaats waar alle mogelijke perspectieven geuit kunnen worden en waar door middel van het geven en onderzoeken van redenen progressie wordt geboekt.

Speerpunten

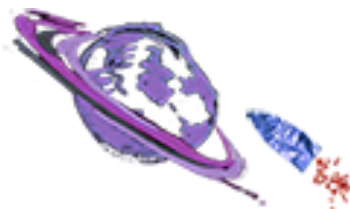
Om de kwaliteit te borgen, heeft CKN de volgende speerpunten:

- 1) **Verbinding netwerk, lobby, PR en zichtbaarheid met als doel positionering FmKJ en CKN:** door kwalitatief goede evenementen, communicatie uitingen en beroepsgerelateerde intervisie om continue reflectie en kwaliteit te onderhouden. Dit zijn randvoorwaarden om de ambities van FmKJ waar te maken en filosofie beter op de kaart te zetten in het onderwijslandschap. Deze activiteiten kosten tijd en dus geld. Fondsenwerving heeft in dit licht prioriteit.
- 2) **Filosofische expertise ontwikkeling:** in gesprek met de bestaande professionals FmKJ (opleiders, begeleiders FmKJ, filosofen) nauwkeurig vaststellen wat we met elkaar als FmKJ zien en wat niet. De uitwisseling en gezamenlijke reflectie hierop

maakt duidelijk wat wij hieronder verstaan. Aan de hand van deze vaststelling creëert CKN een beroepsstandaard en kunnen wij aanbod beoordelen, zowel activiteiten van opleiders als van begeleiders.

- 3) Daarnaast doet CKN **Onderzoek naar toepassingen**. Wat is de beste manier om FmKJ de scholen in te krijgen? Dit kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld via burgerschapsvorming, door extra curriculaire aanbod, of door projectmatig onderwijs aan te bieden. Wat de beste en meest toegankelijke manieren zijn, zonder verlies van kwaliteit, zullen we de komende jaren onderzoeken. Met het oog hierop verzamelen we al het onderzoek naar FmKJ.

Deze speerpunten moeten resulteren in hoogwaardig filosofieonderwijs aan kinderen en jongeren. Daarmee dragen wij als CKN bij aan goed burgerschapsonderwijs in Nederland en helpen wij kinderen en jongeren bij het ontwikkelen van vaardigheden die onmisbaar zijn op de arbeidsmarkt en hun verdere leven.

5. Organisatie

We hebben in 2019 afscheid genomen van bestuurslid Else de Jonge. Er zijn twee nieuwe bestuursleden aangetreden. Paulien Hilbrink heeft als secretaris het stokje overnemen van de Jonge en Britta Bouma is aangetreden als lid van het bestuur. Begin 2020 gaan we op zoek naar een 5^e bestuurslid conform de statuten. Het adres van de stichting is in 2019 gewijzigd naar Emmy van Lokhorststraat 16, 3544 HM te Utrecht.

6. Financiële verantwoording

Financiële verantwoording 2019

Balans 2019

Saldo 1 jan 2019	€ 9810,76
Saldo 31 dec 2018	€ 6507,94

Resultaat winst/verlies 2018 **- € 3.302,82**

Baten 2019

Rond de Tafel	€ 347,50
Tweemalige gift	€ 489,00
Berrie Heesenprijs	€ 1040,00

Totaal Baten **€ 1876,50**

Lasten 2019

Bankkosten	€ 126,00
Nieuwsbrief/website	€ 54,58
Rond de Tafel	€ 570,5
BH prijs	€ 2619,34
Bestuur en fondswerver	€ 108,9
Standaard	€ 1700,00

Totaal Lasten **€ 5179,32**

7. ANBI-gegevens

Het Centrum Kinderfilosofie Nederland is een activiteit van de Stichting Kinderfilosofie Nederland. De Stichting staat bij de belastingdienst geregistreerd als algemeen nut beogende instelling (ANBI). De belastingdienst verplicht ons (terecht) een aantal gegevens bekend te maken. U vindt deze in dit hoofdstuk. Onderstaande gegevens zijn voor het laats bijgewerkt op 1 maart 2019.

Naam	Stichting Kinderfilosofie Nederland
KvK nummer	27283851
RSIN	816850756
Postadres	Stichting Kinderfilosofie Nederland Emmy van Lokhorststraat 16 3544 HM Utrecht
e-mail	info@kinderfilosofie.nl
Bestuursleden	Alexandra Bronsveld, Utrecht, voorzitter Paulien Hilbrink, Amstelveen, secretaris Nanda van Bodegraven, Amsterdam, penningmeester Britta Bouma, Bussum, lid
Beloningsbeleid	Mensen kunnen alleen aan het Centrum meewerken op vrijwillige basis. Als onkosten worden alleen reëel gemaakte kosten vergoed, en reiskosten a 0,19 per km, of openbaar vervoer tweede klas.